

STKS Tutkijapalveluiden työryhmän kokous

Suomen Tieteellinen Kirjastoseura
Finlands Vetenskapliga Bibliotekssamfund
Finnish Research Library Association

Aika: 20.02.2012, klo 13 - 15

Läsnä: Maria Forsman (pj.), Maaria Harviainen, Mirja Laitinen, Maija Miettinen, Eija Poteri, Maarit Putous ja Maria Söderholm (siht.)

Kokous pidettiin Sibeliushakatemian/ musiikkitalon tiloissa. Saimme aluksi tutustua molempiin tiloihin Sibeliushakatemian informaation Maaria Harviaisen johdolla.

1. Ilmoitusasioita

a. SYN:n bibliometriikkakoulutus 12. – 13.3.2012

Maria Forsman kertoi tulossa olevasta koulutuksesta. Koulutukseen suuret yliopistokirjastot saavat 4-5 osallistujaa ja pienemmät 2-3. Ensimmäisenä päivänä seminaarissa käsitellään yleisiä asioita bibliometriikasta ja tutkimuksen arviointista sekä julkaisufoorumista. Toisena päivänä perehdytään bibliometriikkaan ryhmitöitä tehden. Yhden ryhmän muodostaa luonnon-, lääke- yms. tieteet (ns. WoS-tieteenalat) ja toisen yhteiskunta- ja humanistiset tieteet.

b. Nordforsk bibliometric seminar 10.-11.10.2012 <http://blogs.helsinki.fi/nordforskssh2012/> ja Nordic bibliometric workshop 11.-12.10.2012 <http://blogs.helsinki.fi/nbw-2012/>

Maria Forsman kertoi tulevista pohjoismaisista seminaareista, joita Helsingin yliopiston kirjasto emännöi.

2. Työryhmän vuoden 2012 seminaarista

Seminaarin ajankohdasta

On tiedossa, että Informaatiotutkimuksen päivät pidetään 1.-2.11.2012. Myös muiden samantapaisia asioita käsittelevien seminaarien ajankohta on hyvä selvittää. Sopiva aika voisi olla 12.11. alkavalla viikolla.

Maria S kysyy Iiris Karppiselta onko marraskuulle jo lyöty lukkoon muita tilaisuuksia; IL-seminaari on 29.11. Hän on yhteydessä myös Tieteiden taloon sopivan ajankohdan löytymiseksi.

Seminaarin teemasta keskusteltiin ja esiin nousi seuraavia ideoita:

Open access'in vaikuttavuus

Tulokulmia teemaan

- yleinen esittely Suomen open access -työryhmästä (<http://www.finnua.fi/>).

- miten Suomessa edistetään open access -julkaisemista

- yleisempi esittely tieteellisestä julkaisemisesta: miksi tutkijat julkaisevat – motivaatio, kommunikaatiota, tieteellisten tulosten julkaisemista, uudet tutkimustulokset mahdollisimman pian tiedeyhteisön tietoisuuteen, miksi julkaista kansallisesti tai /ja kansainvälisesti,
- uusien julkaisemisen muotojen läpikäyntiä: ei vain open access, tai sen erilaisia muotoja – ”joku” maksaa kynnysrahan että voidaan julkaista avoimesti, verkkolehdet eivät välttämättä open access, julkaistaan vapaasti verkossa ilman lehteä kanavana,
- tieteellisen kotimaisen kustantamisen näkemys (Vastapaino Teijo Makkonen/ Gaudeamus)
- tieteen popularisointi myös tiedejulkaisemista – kotimainen tieteellinen kustantajataho käsittelee tätä?
- yhteiskunnallinen vaikuttavuus – Esa Väliverronen puhuisi tästä?
- kirjastojen rooli julkaisemisen tukemisessa: kielenhuolto, muutama toimii kustantaja, julkaisufoorumit; kokemuksia miten kirjastot ovat päätyneet näihin toimintamuotoihin; voisi esitellä erilaisten organisaatioiden näkökulmista: isot kirjastot/pienet/tutkimuslaitoskirjastot (Eeva Peltonen; yms.)
- kielenhuoltoon liittyvistä seikoista voisi puhua myös joku jostakin yliopiston kielikeskuksesta (esim. YTK:lla (MAriaS) on hyödynnetty kielikeskusta nk. artikkelitalkoissa/ Writers’ Retreat -toiminta)
- kirjastojen julkaisukokemuksia koskien yhteistoimintaa ulkopuolisten tahojen kanssa
- miten open access ja yleensä netti vaikuttaa tieteelliseen julkaisemiseen
- muokkaako arviointi julkaisemista: vaikuttavatko/ ovatko arvioinnit vaikuttaneet tieteelliseen julkaisemiseen; muuttuuko tieteellinen julkaiseminen eri aloilla IF:n takia (homogenisoituminen?) ja jos niin mihin suuntaan ja miten se vaikuttaa tieteisiin
- miten yliopiston politiikka vaikuttaa julkaisemiseen
- miten OKMn tiedepolitiikka, informaatio-ohjaus (?) ja politiikkaa tukevat järjestelmät ja rahanjaon tapa vaikuttavat tieteelliseen julkaisemiseen; JUFOn ”implementointi” tai OKMn ”ohjeiden ”implementointi”
- kokonaisuus OKMn ”järjestelmistä”, joilla vaikutetaan ja arvioidaan tutkimusjulkaisemista (Olli Poropudas?)
- humanisti kertomaan miten OKM ja yliopiston politiikka vaikuttavat tieteelliseen julkaisemiseen (Pirjo Markkola, Jyväskylä)
- mikä on tieteellisen julkaisemisen tilanne niillä, joilla IF on oleellinen (lääket. edustaja?): toimivatko mittarit, vaikuttaako julkaisemiseen (alan diskurssissa oleellinen: mittari – tietynlainen julkaiseminen vai julkaisemisen tavat alisteisia alan käytännöille - vastaavuus); entä käydäänkö keskustelua siitä, onko alalla tarpeita huomioida alan vaikuttavuus/laatu näkökulmista, joita IF-mittaaminen ei tavoita?
- tekijänoikeudet yhtenä lähestymiskulmana ??? ao. STKSn työryhmä silloin mukaan

3. Artikkelit ja muu tiedottaminen

Keskusteltiin teon alla olevasta viime syksyn seminaaria ”Tutkijat, kirjastot ja tutkimuksen arviointi” käsittelevästä artikkelista, jota Maaria ja Maria S ovat kirjoittaneet. Todettiin, että toivottavasti saadaan lisää artikkeleita julkaistua. Tiedotus toteutetaan muutoin samalla tavalla kuin vuonna 2011: semmasta tiedotetaan sisällön mukaan mahdollisimman laajasti; perustoiminnasta tiedotetaan STKS:n sivulla.

4. Muut asiat

Helsingin yliopistossa valmistellaan ensi strategiakaudelle kirjaston bibliometristä toimintaa.

Maria Forsman kertoi, että Hgin yliopistossa on käyty keskustelua siitä, että kirjastossa jatkossakin annettaisiin säännöllisesti bibliometrisiä palveluita yliopistolle, laitoksille, tutkimusryhmille ja tutkijoille sekä bibliometrasta koulutusta tutkijoille. Sekä yliopiston tutkimushallinnossa että tiedekunnissa on herännyt tähän kiinnostusta. On pidettävä tosi hienona, että aloite on tullut yliopiston hallinnosta ja että toiminta halutaan vakinaistaa. Tiedeyhteisön edustajista ja kirjaston asiantuntijoista koostuva työryhmä laatii ehdotuksen kevään aikana.

IFLA

SYN:n työryhmä on kysynyt yhteistyökumppania. Maria Forsman ottaa yhteyttä SYNin tutkimuksen tukiverkoston Tuija Hinderson-Söderholmiin ja kertoo, että olemme halukkaita yhteistyöhön IFLA-asiassa. (Maria unohti nyt kyllä koko asian!!)

Esillä oli myös, että mm. Tampereen yliopiston kirjasto olisi tekemässä IFLAan posteriesitystä.